

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alkmaar;

Gelet op het bepaalde in artikel 18a Participatiewet, artikel 20a van de IOAW en artikel 20a van de IOAZ,

Besluit:

Vast te stellen de Beleidsregels Bestuurlijke Boete Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004
Gemeente Alkmaar

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN	
Artikel 1. Begripsbepalingen	3
Artikel 2. Algemene bepaling met betrekking tot gebruikmaking van de wettelijke bevoegdheid	3
HOOFDSTUK 2 BOETE EN WAARSCHUWING	
Artikel 3. Schending inlichtingenplicht	4
Artikel 4. Hoogte boete	4
HOOFDSTUK 3 GEEN VERMINDERDE VERWIJTBAARHEID	
Artikel 5. Geen verminderde verwijtbaarheid	5
HOOFDSTUK 4 RECIDIVE BOETE	
Artikel 6. (Hoogte) boete bij herhaling schending inlichtingenplicht	5
HOOFDSTUK 5 BESLISTERMIJN	
Artikel 7. Beslistermijn	5
HOOFDSTUK 6 STRAFRECHTELIJKE AFDOENING	
Artikel 8. Wel strafrechtelijke afdoening	5
HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN	
Artikel 9. Reikwijdte boete-artikelen Participatiewet, Bbz 2004, IOAW en IOAZ	6
Artikel 10. Inwerkingtreding	6
Artikel 11. Citeertitel	6
ALGEMENE TOELICHTING BELEIDSREGELS	7
ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BELEIDSREGELS	10

**BELEIDSREGELS BESTUURLIJKE BOETE
PARTICIPATIEWET, IOAW, IOAZ en Bbz 2004**

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004, de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alkmaar;
 - b. Pw: Participatiewet;
 - b. IOAW: Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
 - c. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
 - d. Bbz 2004: besluit bijstandverlening zelfstandigen;
 - e. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
 - f. Wet Suwi: Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
 - g. uitkering: de door het college verleende (bijzondere) bijstand in het kader van de Participatiewet of uitkering voor levensonderhoud in het kader van het Bbz 2004
 - h. inkomensvoorziening: inkomensvoorziening ingevolge de IOAW of IOAZ;
 - i. inlichtingenplicht: verplichting genoemd in artikel 17, eerste lid Participatiewet, artikel 13, eerste lid van de IOAW/IOAZ en artikel 30c, tweede en derde lid van de Wet Suwi;
 - j. boete: bestuurlijke boete genoemd in artikel 18a van de Participatiewet en in artikel 20a van de IOAW/IOAZ;
 - k. benadelingsbedrag : het netto bedrag aan uitkering of inkomensvoorziening dat als gevolg van het niet, niet behoorlijk of niet tijdig voldoen aan de inlichtingenplicht ten onrechte of tot een te hoog bedrag is ontvangen
 - l. waarschuwing: de waarschuwing, genoemd in artikel 18a, vierde lid, van de Pw, artikel 18a, vierde lid van de Pw, artikel 20a, vierde lid van de IOAW en artikel 20a, vierde lid van de IOAZ;
 - m. normale verwijtbaarheid: mate van verwijtbaarheid waarbij geen sprake is van opzet, grove schuld of verminderde verwijtbaarheid
 - n. recidive(boete): de bestuurlijke boete bij recidive binnen vijf jaar, zoals bedoeld in artikel 18a, vijfde en zesde lid van de Pw, artikel 18a, vijfde en zesde lid van de Pw, artikel 20a, vijfde en zesde lid van de IOAW, en artikel 20a, vijfde en zesde lid van de IOAZ.

Artikel 2. Algemene bepaling met betrekking tot gebruikmaking van de wettelijke bevoegdheid

Het college maakt gebruik van de bevoegdheid tot:

- a. het volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing, welke haar toekomt ingevolge artikel 18a, vierde lid van de Pw, artikel 20a, vierde lid van de IOAW/IOAZ en artikel 2aa van de Boetebesluit sociale zekerheidswetten.
- b. het afzien van het opleggen van een boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, welke haar toekomt ingevolge artikel 18a, zevende lid van de Pw en artikel 20a, zevende lid van de IOAW/IOAZ.

- c. het geheel of gedeeltelijk kwijtschelden van een boete waarbij sprake is van normale of verminderde verwijtbaarheid bij medewerking door belanghebbende aan een schuldregeling overeenkomstig het gestelde in artikel 18a, dertiende en veertiende lid van de Pw en artikel 20a, dertiende en veertiende lid van de IOAW/IOAZ.

HOOFDSTUK 2 BOETE EN WAARSCHUWING

Artikel 3. Schending inlichtingenplicht

1. Er wordt tijdig voldaan aan de inlichtingenplicht, zoals omschreven in artikel 17, eerste lid van de Pw, artikel 30c, tweede en derde lid van de Wet Suwi en artikel 13, eerste lid van de IOAW/IOAZ, indien:
 - a. de gevraagde inlichtingen naar het oordeel van het college volledig verstrekt worden binnen de daartoe schriftelijk aan belanghebbende meegedeelde termijn;
 - b. de wijziging in de omstandigheden of de informatie uit eigen beweging worden verstrekt binnen uiterlijk 2 weken gerekend vanaf het moment dat de inlichtingen voor belanghebbende in redelijkheid beschikbaar zijn.
2. Bij gebleken verwijtbare schending van de inlichtingenplicht wordt een waarschuwing of bestuurlijke boete opgelegd.

Artikel 4. Hoogte van de boete

1. De boete bedraagt, behoudens het bepaalde in artikel 6, maximaal het benadelingsbedrag als gevolg van schending van de inlichtingenplicht met inachtneming van het bepaalde in artikel 23, vierde lid van het Wetboek van Strafrecht.
2. Het college bepaalt de boete:
 - a. naar evenredigheid van de omstandigheden van belanghebbende met toepassing van de bepalingen in het Boetebesluit Sociale zekerheidswetten, en
 - b. naar de financiële omstandigheden, waaronder het vermogen, van belanghebbende als bedoeld in het derde en vierde lid.
3. De fictieve draagkracht bedraagt bij een uitkering of ander inkomen, waarvan de hoogte bekend is, de financiële ruimte boven 90% van de toepasselijke bijstandsnorm op het moment van opleggen van de boete x het aantal maanden gebaseerd op de mate van verwijtbaarheid, te weten bij:
 - a. opzet 24 maanden
 - b. grove schuld 18 maanden
 - c. normale verwijtbaarheid 12 maanden
 - d. verminderde verwijtbaarheid 6 maanden.

De belanghebbende heeft aantoonplicht inzake zijn financiële situatie.

4. Indien ten tijde van het opleggen van de boete blijkt dat er bij belanghebbende sprake is van aangetoond vermogen boven de € 1.000,00, dan kan er ten behoeve van de afstemming van de boete op grond van het tweede lid, van uitgegaan worden dat het aangetoonde vermogen, dat voornoemd bedrag overschrijdt, geheel beschikbaar is om de boete te voldoen. Het deel van de boete dat niet voldaan kan worden uit het vermogensdeel kan op grond van het derde lid worden afgestemd;
5. Indien de belanghebbende ten tijde van het opleggen van de boete (ook) andere inkomsten heeft dan een uitkering en géén medewerking verleent om inzicht te bieden in de hoogte van de inkomsten, dan wordt de boete uitsluitend op grond van het eerste lid en het tweede lid onder a berekend;
6. Indien de belanghebbende ten tijde van het opleggen van de boete een voorziening heeft op grond van de IOAW of de IOAZ, dan wordt voor de toepassing van dit artikel uitgegaan van de bijstandsnorm die op belanghebbende van toepassing zou zijn indien belanghebbende een uitkering op grond van de Pw zou ontvangen.

7. Indien de belanghebbende ten tijde van het opleggen van de boete in een inrichting verblijft, zoals bedoeld in artikel 23 van de Pw, dan wordt de boete vastgesteld op 10% van dat normbedrag x het toepasselijke aantal maanden uit het derde lid.
8. Indien belanghebbende geen inkomen heeft of het inkomen bedraagt minder dan 90% van de toepasselijke bijstandsnorm, dan wordt uitgegaan van een bedrag van € 45,00 x het toepasselijke aantal maanden uit het derde lid.

HOOFDSTUK 3 GEEN VERMINDERDE VERWIJTBAAARHEID

Artikel 5. Geen verminderde verwijtbaarheid

Van verminderde verwijtbaarheid zoals omschreven in artikel 2a, tweede lid van het Boetebesluit sociale zekerheidswetten, is geen sprake indien:

- a. een belanghebbende de inhoud van de correspondentie van de gemeente niet begrijpt, omdat hij de Nederlandse taal onvoldoende beheerst;
- b. een belanghebbende langere tijd niet in staat is zijn belangen te behartigen.

HOOFDSTUK 4 RECIDIVE BOETE

Artikel 6. (Hoogte) boete bij herhaling schending inlichtingenplicht

De boete bij herhaling van de schending inlichtingenplicht binnen 5 jaar nadat een eerdere boete is opgelegd of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, welke onherroepelijk is geworden, wordt vastgesteld op 150% van het benadelingsbedrag, zoals dat zou worden vastgesteld bij een eerste gedraging en voordat matiging op grond van artikel 4 plaatsvindt.

HOOFDSTUK 5 BESLISTERMIJN

Artikel 7. Beslistermijn

1. Het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen binnen een termijn van 13 weken na dagtekening rapport schending inlichtingenplicht.
2. Indien het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen op een moment dat gelegen is tussen 13 weken en 26 weken na de datum van het rapport van overtreding, wordt het boetepercentage dat op grond van de artikelen 3 en 4 wordt opgelegd, verlaagd met 5%.
3. Indien het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen op een moment dat gelegen is tussen 26 weken en 52 weken na de datum van het rapport van overtreding, wordt het boetepercentage dat op grond van de artikelen 3 en 4 wordt opgelegd, verlaagd met 10%.
4. Indien het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen op een moment dat gelegen is na 52 weken na de datum van het rapport van overtreding, wordt het boetepercentage dat op grond van de artikelen 3 en 4 wordt opgelegd, verlaagd met 15%.
5. Bij verlaging van het boetepercentage op grond van het tweede tot en met het vierde lid is het bedrag waarmee de boete wordt verlaagd nooit hoger dan € 1.000,00.

HOOFDSTUK 6 STRAFRECHTELIJKE AFDOENING

Artikel 8. Wel strafrechtelijke afdoening

Het college doet overeenkomstig de Richtlijn voor strafvordering sociale zekerheidsfraude aangifte bij het Openbaar Ministerie bij een benadelingsbedrag gelijk aan dan wel lager dan € 50.000,00 als:

- a. er strafrechtelijke dwangmiddelen zijn toegepast;
- b. het wenselijk is om strafrechtelijke dwangmiddelen toe te passen;
- c. er sprake is van een combinatie met andere strafbare feiten;
- d. dit belangrijk is gelet op de status of voorbeeldfunctie van de verdachte;
- e. er sprake is van recidive met een totaal fraudebedrag boven de € 50.001,00;
- f. fraude is gepleegd met medeweten van uitvoerende ambtenaren;

- g. fraude is gepleegd in georganiseerd verband; of
- h. feiten en omstandigheden van de verdachte hiertoe aanleiding geven en op voorhand duidelijk is dat betrokkene de boete niet kan of gaat betalen wegens het ontbreken van aflossingsruimte voor de duur van een vooraf niet te voorziene periode.

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9. Reikwijdte boete-artikelen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004

1. In overeenstemming met artikel 15, eerste lid van het Internationaal Verdrag Burgerlijke en Politieke Rechten (IVBPR) blijft artikel XXV, tweede lid van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving buiten toepassing.
2. Alleen voor zover de schending van de inlichtingenplicht heeft plaatsgevonden ná 1 januari 2013 valt de gedraging (voor dat deel) aan te merken als boetewaardig gedraging.

Artikel 10. Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als Beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 gemeente Alkmaar.

Artikel 11. Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2019.
2. De Beleidsregels Bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW, IOAZ, en Bbz 2004 gemeente Alkmaar, vastgesteld op 22 september 2015 worden ingetrokken.

Alkmaar, 24-03-2020,

Het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar,

P. Bruinooge, burgemeester

W. van Twuijver, secretaris

Toelichting beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004

Algemene toelichting

Deze beleidsregel bevat bepalingen met betrekking tot de bestuurlijke boete bij verwijtbare schending van de inlichtingenplicht, voor zover de wettelijke bepalingen en relevante jurisprudentie aan het College ruimte bieden tot het maken van eigen keuzen in de uitvoering.

Per 1 januari 2015 trad de Participatiewet in werking. De Participatiewet leidde in eerste instantie niet tot inhoudelijke wijzigingen van de boeteparagraaf.

Verschillende uitspraken van de Centrale Raad van Beroep hebben sindsdien geleid tot ingrijpende aanpassingen van de boetebepalingen in de wet en het boetebesluit. De beleidsregels moeten hierop aangepast worden. Daarnaast is er sprake van jurisprudentie welke niet in de wet is opgenomen maar eveneens van invloed is op de beleidsregels. Actualisatie van de beleidsregels is daarmee noodzakelijk geworden.

Achtergrond

In het Regeerakkoord van het kabinet Rutte I is afgesproken om fraude met uitkeringen harder aan te pakken. Dit is verder uitgewerkt in het Handhavingsprogramma 2011-2014. Ook in de Meerjarenplan 2015-2018 en 2019-2022 van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid komt dit wederom naar voren. Handhaving omvat een breed scala aan instrumenten, die moeten voorkomen dat mensen onterecht een uitkering of inkomensvoorziening ontvangen tot een te hoog bedrag, met als sluitstuk het opleggen van een sanctie bij overtreding van de regels.

Dit heeft geleid tot de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving, die per 1 januari 2013 in werking is getreden. Deze wet is een zogeheten Verzamelwet op het gebied van de sociale zekerheidswetgeving. In deze Verzamelwet zijn onder meer wijzigingen met betrekking tot de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en de Bbz 2004 opgenomen.

Eén van de wijzigingen, die uit deze Verzamelwet voortvloeit en van toepassing is op voormelde sociale zekerheidswetten, is de herinvoering van het boetestelsel met als beoogd resultaat dat strafverhoging c.q. oplegging van een boete naast het terugvorderen van de ten onrechte verstrekte bijstand of inkomensvoorziening afschrikkend werkt voor de overtreder van de inlichtingenplicht.

Tevens is het Ministerie van SZW van mening dat het opleggen van boetes meer als lik op stuk beleid werkt dan het volgen van het strafrechtelijk traject. Om die reden is in overleg met het Ministerie van Justitie de aangiftegrens voor sociale zekerheidsfraude per 1 januari 2013 verhoogd van € 10.000,00 naar € 50.000,00. Onder de € 50.001,00 zal in principe een boete moeten worden opgelegd.

Deze wet hanteert de volgende uitgangspunten:

A. Solidariteit

Werkende burgers mogen er vanuit gaan dat alleen mensen, die er recht op hebben, een uitkering of inkomensvoorziening ontvangen. Het draagvlak voor sociale voorzieningen blijft op deze manier behouden.

B. Preventie

Vanuit de Rijksoverheid wordt geïnvesteerd in goede voorlichting en de gemeente wordt daarin gefaciliteerd. Er wordt door de gemeente ingezet op verdere verbetering van de informatievoorziening naar de belanghebbende(n) toe. Een goede informatievoorziening maakt dat de belanghebbende geacht wordt zijn rechten en plichten te kennen en op de hoogte te zijn van de gevolgen van het overtreden van de regels. Informatievoorziening vindt plaats door middel van folders, website, nieuwsbrieven, telefonisch en mondeling.

Tevens draagt een goede informatievoorziening bij aan het creëren van draagvlak bij de belanghebbende(n) voor het nakomen van zijn verplichtingen.

Naast algemene informatie vindt informatie op maat plaats met extra aandacht aan de informatievoorziening aan kwetsbare personen. Vanuit dienstverleningsoogpunt wordt ingezet op het zo eenvoudig mogelijk kunnen melden van wijzigingen.

Daarnaast wordt de komende jaren geïnvesteerd in betere informatie-uitwisseling tussen instanties om de pakkans te verhogen ingeval er (bewust) geen (juiste) informatie door de belanghebbende wordt verstrekt. Het gaat hierbij zowel om informatie-uitwisseling tussen uitvoeringsorganen onderling als informatie-uitwisseling met publieke en private (nuts)bedrijven.

C. Fraude mag niet lonen

Iemand die verwijtbaar ten onrechte een uitkering of inkomensvoorziening heeft ontvangen, moet deze uitkering/inkomensvoorziening onder deze wetgeving volledig terugbetalen en daarnaast dient hij ook nog een boete te betalen. Het vertrouwen in en het betaalbaar houden van het sociale zekerheidsstelsel blijft hierdoor in stand.

D. Straffen is geen doel op zich

Straffen is nodig, maar geen doel op zich. Het doel is dat mensen hun verplichtingen serieus nemen. De boetes zijn fors maar zullen in verhouding staan tot de ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de (financiële) omstandigheden van de betrokkene. Een boete of waarschuwing is alleen aan de orde als er sprake is van een *verwijtbare* gedraging. Wat voor de een als verwijtbaar kan worden betiteld hoeft voor de ander niet verwijtbaar te zijn. Het bepalen of een boete aan de orde is, is maatwerk.

Indringende evenredigheidstoets

De gevolgen van de boete die wordt opgelegd, is door de hoogte ervan dermate ingrijpend dat bij de vaststelling een 'indringende evenredigheidstoets' moet plaatsvinden. Het toetsingskader voor de beoordeling bestaat uit:

- De ernst van de gedraging
- De mate van verwijtbaarheid
- De omstandigheden van belanghebbende, waaronder de draagkracht

Per 1 januari 2017 is een deel van de vernieuwde boetewetgeving in werking getreden. Hiermee heeft de wetgever de richtinggevende jurisprudentie over matiging van de boete door categorisering van de mate van verwijtbaarheid op grond van de indringende evenredigheidstoets van de CRvB gecodificeerd. Als onderdeel daarvan worden in het nieuwe Boetebesluit een aantal omstandigheden genoemd die de mate van verwijtbaarheid van een gedraging als opzet, grove schuld dan wel als verminderd verwijtbaar kunnen bestempelen.

Relevante jurisprudentie

In verband met de toepassing van de bestuurlijke boete in de sociale zekerheid heeft de Centrale Raad van Beroep enkele kenmerkende uitspraken gedaan. Deels zijn de conclusies van de Centrale Raad van Beroep inmiddels opgenomen in eerdergenoemde wetsbepalingen.

24 november 2014 ECLI:NL:CRVB:2014:3754

23 juni 2015 ECLI:NL:CRVB:2015:1880

11 januari 2016 ECLI:NL:CRVB:2016:12

1 juni 2016: ECLI:NL:CRVB:2016:2068

28 juni 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:3024

7 maart 2019 ECLI:NL:CRvB:2019

Het College betreft deze uitspraken bij het opleggen van een bestuurlijke boete.

Twee uitspraken worden hier nader toegelicht daar deze niet in wet of beleid kunnen worden vervat maar relevant zijn voor de uitvoering.

ECLI:NL:CRVB:2016:3024 -> wel schending inlichtingenplicht voor terugvordering maar geen schending inlichtingenplicht voor bestuurlijke boete. Dus geen boete of waarschuwing aan de orde (niet voldaan aan voorwaarde voor boeteoplegging te weten vaststelling verwijtbare schending inlichtingenplicht).

Er is bij boete oplegging sprake van een zwaardere bewijsvoering voor het bestuursorgaan dan bij intrekken van het recht op uitkering (aannemelijk versus aantoonbaar)

- Gezien bij pizzeria, vermoeden dat betrokkene pizza's bezorgt
- te veel ontvangen € 500,-
- Geen recht op bijstand betekent niet dat schending inlichtingenplicht ook voor de boete vast staat.
- Zelfstandige toetsing van bewijsmateriaal.
- Er moet aangetoond worden dat er op geld waardeerbare werkzaamheden zijn verricht.

ECLI:NL:CRVB:2016:2068 -> wel schending inlichtingenplicht voor terugvordering en ook schending inlichtingenplicht voor bestuurlijke boete, Maar door het niet aangetoond hebben door het bestuursorgaan van een benadelingsbedrag, wordt er volstaan met het opleggen van een waarschuwing. In casu ging het om:

- Hennepkwekerij – 1 oogst
- Bewijslast voor opleggen van een boete is zwaarder dan de bewijslast van de terugvordering.
- bestuursorgaan moet stellen en, voor zover betwist, aantonen dat als gevolg van schending inlichtingenplicht onverschuldigd uitkering is betaald.
- In geval van twijfel geldt het voordeel van de twijfel.
- In casu is niet aangetoond dat inkomsten uit hennep zijn ontvangen. Dus geen boete!

Aansprakelijkheid boete bij gezinsbijstand

Conform de wet berust, indien bijstand aan een gezin wordt verleend, de verplichting tot betaling van de bestuurlijke boete bij alle gezinsleden en zijn deze gezinsleden hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van deze verplichting. Indien de bijstand is verstrekt als gezinsbijstand dan zijn beide partners dus in principe verantwoordelijk voor het schenden van de inlichtingenplicht als daarvan sprake is. Zij zijn dan beiden aansprakelijk voor het terugbetalen van de teveel of ten onrechte betaalde gezinsbijstand en men is hoofdelijk aansprakelijk voor de op te leggen bestuurlijke boete. Beide partners ontvangen een beschikking met daarin het boetebedrag ter hoogte van de totale boete waarbij het principe leidend is des dat de een betalende de ander zal zijn bevrijd.

Echter als één van de partners op grond van objectief verifieerbare gegevens kan aantonen dat hij de schending van de inlichtingenplicht door de andere partner niet heeft bemerkt én ook niet heeft kunnen bemerken, omdat de overtreding volledig en doelbewust door de ene partner aan het zicht van de andere partner werd onttrokken en deze ook niet op andere wijze heeft kunnen bemerken dat de

andere partner de inlichtingenplicht schendt, dan is er geen sprake van verwijtbaar gedrag bij de andere partner. Vanwege het ontbreken van enige verwijtbaarheid heeft de andere partner in zo'n situatie geen boetewaardig gedrag getoond en wordt om deze reden aan die partner geen boete opgelegd (deze partner is wel verantwoordelijk voor de terugbetaling van de vordering vanwege de onsplitsbaarheid van bijstand en daarmee dus wel hoofdelijk aansprakelijk voor de terugbetaling van de ten onrechte verstrekte bijstand maar dit op basis van een andere wettelijke grondslag).

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2. Algemene bepaling met betrekking tot gebruikmaking van de wettelijke bevoegdheid

In sub a maakt het college gebruik van de bevoegdheid om te volstaan met een waarschuwing bij verwijtbare schending van de inlichtingenplicht overeenkomstig de bepalingen in de wetgeving. Volgens de wet kan het college een waarschuwing opleggen in plaats van een boete als de inlichtingenplicht verwijtbaar is geschonden maar er geen sprake is van een benadelingsbedrag, bijvoorbeeld vakantie te laat gemeld maar dit leidt niet tot herziening van het recht op uitkering. Om een waarschuwing te kunnen opleggen mag de inlichtingenplicht niet al eerder geschonden zijn. Heeft belanghebbende in de voorafgaande twee jaar eerder een waarschuwing gehad dan is het college verplicht een boete op te leggen ongeacht of er sprake is van wel of geen ten onrechte verstrekte uitkering/inkomensvoorziening.

In sub b maakt het college gebruik van het afzien van het opleggen van een boete indien er sprake is van dringende redenen. Er kunnen in de individuele situatie '*dringende redenen*' zijn op grond waarvan van het opleggen van een boete kan worden afgezien. Van dringende redenen is sprake bij bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Indien het opleggen van een boete te ernstige gevolgen voor de belanghebbende of de gezinssituatie zou kunnen hebben, dan kan het college gemotiveerd besluiten om niet tot het opleggen van een boete over te gaan. De vraag wat onder deze zogeheten dringende redenen wordt verstaan, kan moeilijk in zijn algemeenheid worden beantwoord.

Bij dringende redenen is echter altijd uitsluitend sprake van redenen van immateriële aard. Nadrukkelijk geldt dat steeds van geval tot geval aan de hand van alle omstandigheden de situatie van de belanghebbende moet worden beoordeeld. Volgens de jurisprudentie komen deze situaties alleen in exceptionele omstandigheden voor.

In sub c maakt het college gebruik van de bevoegdheid om de boete waarbij sprake is van normale of verminderde verwijtbaarheid geheel of gedeeltelijk kwijt te schelden ingeval van medewerking aan een schuldregeling. Dit wetsartikel creëert de mogelijkheid dat een belanghebbende aan wie een boete is opgelegd toch een schone lei verklaring kan krijgen na een geslaagd schuldhulpverleningstraject en de boete daartoe dus geen obstakel vormt. Deze beleidslijn is coherent aan de visie en doelstellingen zoals verwoord in het Beleidskader Schuldhulpverlening.

Bij boetes waar de mate van verwijtbaarheid als grondslag opzet of grove schuld hebben biedt de wetgever deze mogelijkheid niet.

Gezien de aard van deze schending van de inlichtingenplicht vindt de wetgever dat boetes met de grondslag opzet of grove schuld onder alle omstandigheden volledig dienen te worden terugbetaald. Dit betekent dat het deel van de boete dat na afloop van de schuldhulpverlening nog openstaat verder moet worden terugbetaald. Er is in die gevallen dus feitelijk geen sprake van een schone lei.

HOOFDSTUK 2 BOETE EN WAARSCHUWING

Artikel 3. Boete en waarschuwing bij schending inlichtingenplicht

Er wordt aan belanghebbende een boete opgelegd bij een verwijtbare schending van de inlichtingenplicht. Het gaat hier om de verplichting van de belanghebbende om op verzoek of uit eigen beweging onverwijld mededeling te doen van alle feiten en omstandigheden waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn of bekend had kunnen zijn dat zij van invloed kunnen zijn op de arbeidsinschakeling of het recht op bijstand of de inkomensvoorziening.

In het eerste lid wordt aangegeven wat de basis is van de verplichting tot het verschaffen van gegevens die nodig zijn voor de bepaling van het recht op uitkering of de inkomensvoorziening en wanneer tijdig en volledig aan de inlichtingenplicht wordt voldaan door belanghebbende.

Dit kan ofwel op verzoek van het college ofwel uit eigen beweging zijn indien er zich een wijziging in de financiële of persoonlijke omstandigheid voordoet welke van invloed kan zijn op het recht of de hoogte van de uitkering of voorziening.

Voorbeelden van inlichtingen en wijzigingen zijn:

- het inleveren van het maandelijks "mutatieformulier inkomsten" of
- het tijdig inleveren van de vakantie opgave; of
- gaan samenwonen of verhuizen; of
- het verstrekken van gegevens over arbeidsmarktactiviteiten en verrichte sollicitaties; of
- het ontvangen van inkomsten, een erfenis, alimentatie; of
- het saldo op spaarrekeningen of het hebben van vermogen in het buitenland.

In het tweede lid is bepaald dat indien blijkt dat de inlichtingenplicht verwijtbaar is geschonden het college met in achtneming van het gestelde onder artikel 2 sub a een waarschuwing of boete oplegt. De wet- en regelgeving bepalen wanneer er met een waarschuwing volstaan kan worden en wanneer er een boete moet worden opgelegd.

Schending inlichtingenplicht bij (nieuwe) aanvraag

Als tijdens de aanvraagprocedure een voorschot is verstrekt en vervolgens is er sprake van verwijtbare schending van de inlichtingenplicht, en er wordt hierdoor geen uitkering of inkomensvoorziening toegekend, dan moet er een boete worden opgelegd.

Artikel 4. Hoogte van de boete

In het eerste lid is bepaald dat de hoogte van de op te leggen boete is gerelateerd aan maximaal het benadelingsbedrag met dien verstande dat de boete niet hoger mag zijn dan de derde respectievelijk de vijfde categorie zoals opgenomen in artikel 23, vierde lid van het Wetboek van Strafrecht. Deze bedragen zijn respectievelijk € 8.300,00 en € 83.000,00 (bedragen 2018). Hierbij speelt de mate van verwijtbaarheid een rol.

Schematisch weergegeven zijn de maximaal op te leggen boetes (bedragen 2018) als volgt:

	Is het benadelingsbedrag > € 11.066,67?	
	Ja	Nee
Verwijtbaarheid	Maximaal op te leggen boete	Maximaal op te leggen boete
Opzet	100% van het benadelingsbedrag maar max. € 83.000	100% van het benadelingsbedrag
Grove schuld	€ 8.300	75% van het benadelingsbedrag

	Is het benadelingsbedrag > € 11.066,67?	
	Ja	Nee
Normaal	€ 5.533	50% van het benadelingsbedrag
verminderd	€ 2.767	25% van het benadelingsbedrag

Ook als niet, te laat of onvolledig gemelde inkomsten nog verrekenend kunnen worden met de uitkering overeenkomstig artikel 58, vierde lid van de Participatiewet en er dus geen vordering ontstaat, is er evenwel wel sprake van een benadelingsbedrag, omdat de inlichtingenplicht is geschonden. Indien deze schending verwijtbaar is dan dient ook in die gevallen een bestuurlijke boete te worden opgelegd (zie ECLI:NL:CRvB:2018:281)

In het tweede lid onder a is bepaald dat overeenkomstig de wet de boete afhankelijk is van de mate van verwijtbaarheid van de overtreding, wat leidt tot een percentage van het benadelingsbedrag. Ook kan er, bijvoorbeeld bij een laag benadelingsbedrag, een waarschuwing worden opgelegd. Mede om deze redenen is het essentieel dat het benadelingsbedrag zorgvuldig wordt vastgesteld.

Het moet voor de belanghebbende die de boete opgelegd krijgt inzichtelijk zijn hoe het benadelingsbedrag is vastgesteld en hoe hoog het is.

Het is dan ook van belang dat het moment dat de overtreding start en het moment dat de overtreding eindigt, eenduidig worden vastgesteld en met het boetebesluit bekend worden gemaakt. Van een benadelingsbedrag is sprake indien de overtreding van de inlichtingenplicht ertoe heeft geleid dat teveel uitkering is betaald. Het startmoment voor de berekening is het vroegste moment dat vastgesteld kan worden dat de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag is betaald door de overtreding van de inlichtingenplicht. Het einde van de periode waarover het benadelingsbedrag wordt berekend is het moment waarop de overtreding van de inlichtingenplicht eindigt. Dat is bijvoorbeeld het geval als de belanghebbende die in overtreding is uit zichzelf of op verzoek alsnog de betreffende inlichtingen volledig en juist verstrekt. In dat geval wordt de periode vanaf het moment van verstrekken van de inlichtingen buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het benadelingsbedrag.

De verwijtbaarheid wordt volgens vaste jurisprudentie bepaald op grond van de objectieve verwijtbaarheid en de subjectieve verwijtbaarheid.

Bij objectieve verwijtbaarheid kijken we naar de handeling of het nalaten van de klant: heeft de klant feitelijk een regel overtreden? Is de inlichtingenplicht geschonden?

Bij subjectieve verwijtbaarheid kijken we naar de persoon: wist de belanghebbende of kon hij redelijkerwijs weten dat hij de inlichtingenplicht heeft geschonden?

De subjectieve verwijtbaarheid en dus of de gedraging aan de belanghebbende kan worden verweten, wordt beoordeeld naar de situatie op het moment waarop de belanghebbende zijn verplichting had moeten nakomen.

Hierbij worden onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeente deelt bij de toekenning van een uitkering/inkomensvoorziening aan belanghebbende mee welke feiten en omstandigheden hij uit eigen beweging aan de gemeente moet melden. De gemeente gaat er dan ook steeds van uit dat het de belanghebbende redelijkerwijs duidelijk is/had kunnen zijn dat deze feiten en omstandigheden van invloed kunnen zijn op de uitkering/inkomensvoorziening.
- Van een belanghebbende kan een redelijke inspanning worden gevergd om op de hoogte te raken van feiten en omstandigheden, die van invloed kunnen zijn op zijn uitkering/inkomensvoorziening. Indien op de vraag of er sprake is van zowel objectieve als subjectieve verwijtbaarheid bevestigend moet worden geantwoord dan is vastgesteld dat de schending van de inlichtingenplicht als verwijtbaar dient te worden aangemerkt en de belanghebbende een boetewaardige gedraging heeft gepleegd.

Het college is dan verplicht om een waarschijnlijk waar binnen de wet mogelijk of een boete op te leggen.

Bij het beoordelen van de boete moet vervolgens bepaald worden wat de mate van verwijtbaarheid is. Als gevolg van jurisprudentie zijn hiertoe nu 4 categorieën in de wet opgenomen zijnde:

- a. Opzet
- b. Grove schuld
- c. Normale verwijtbaarheid
- d. Verminderde verwijtbaarheid

Ad a . Onder **opzet** wordt verstaan: van opzet is sprake wanneer het gaat om het willens en wetens handelen of nalaten, wat er toe heeft geleid dat er ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen. Het opzet dient daarbij gericht te zijn op overtreding van de inlichtingenverplichting, derhalve op het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting alle feiten en omstandigheden te melden (zie Stb. 2016, 342, p. 15);

Opzet kan aan de orde zijn indien de belanghebbende al dan niet in het kader van een handhavingsonderzoek zelf heeft aangegeven en toegegeven dat hij de inlichtingenplicht niet is nagekomen om te voorkomen dat hij een lagere uitkering zou ontvangen of de uitkering zou verliezen. Bij opzet ligt de aantoonplicht bij het college.

De volgende uitspraken geven aan wat onder opzet wordt verstaan: ECLI:NL:CRVB:2015:1807, ECLI:NL:CRVB:2015:1801 en ECLI:NL:CRVB:2016:3512

Ad b Onder **grove schuld** wordt verstaan: ernstig nalatig of verwijtbaar slordig handelen, wat er toe heeft geleid dat er ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen. Grove schuld is een in laakbaarheid aan opzet grenzende mate van verwijtbaarheid (zie Stb. 2016, 342, p. 15).

Bij grove schuld ligt de aantoonplicht bij het college.

De volgende uitspraken geven aan wat onder grove schuld wordt verstaan:

ECLI:NL:CRVB:2016:4290, ECLI:NL:CRVB:2016:3020, ECLI:NL:CRVB:2016:12, ECLI:NL:CRVB:2016:2917

Uit deze nogal technische definities is op te maken dat de elementen “willens en wetens” van doorslaggevend belang zijn voor het aannemen van opzet. Voor het aannemen van grove schuld is dit niet als zodanig vereist; daar gaat het om verzwarende omstandigheden die tegen opzet aan schurken.

Opzet of grove schuld zijn te beschouwen als verzwarende omstandigheden, die zullen leiden tot een hogere boete en daarom ligt het op de weg van het bestuursorgaan om aan te tonen dat daarvan sprake is.

Ad c Onder **normale verwijtbaarheid** wordt verstaan die omstandigheden waar geen sprake is van opzet of aan opzet grenzende nalatigheid. Het merendeel van de boetewaardige gedragingen vallen in deze categorie.

Ad d In de wet- en regelgeving is bepaald welke omstandigheden als **verminderde verwijtbaarheid** worden aangemerkt. In deze beleidsregels is ook opgenomen wat daar niet onder valt.

Afwijking van dit percentage naar beneden is aangewezen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid bij de overtreder. Het bestuursorgaan dient op basis van de beschikbare informatie, zo nodig aangevuld met door de betrokkene nader te verstrekken inlichtingen of gegevens, te beoordelen of sprake is van verminderde verwijtbaarheid. Bij deze categorie ligt de aantoonplicht bij de belanghebbende.

In het tweede lid onder b is bepaald dat de boete naast de mate van verwijtbaarheid, zoals verwoord in tweede lid sub, mede vastgesteld wordt op grond van de financiële omstandigheden van belanghebbende overeenkomstig de richtlijnen van de Centrale Raad van Beroep. De wetgever heeft deze jurisprudentie niet in wet verrat. Om deze reden wordt deze jurisprudentie opgenomen in de beleidsregels. Hoe de boete wordt berekend aan de hand van de financiële omstandigheden van de belanghebbende staat vermeld in het derde lid van dit artikel.

Naast het gezinsinkomen is ook het vermogen relevant bij het bepalen van de fictieve draagkracht. Al het vermogen, dus ook het vermogen beneden de vrijlatingsgrens, dient te worden betrokken in de bepaling van de fictieve draagkracht. Het is daarbij van belang dat het hier niet alleen om tegoeden op een bankrekening gaat. Alles wat op grond van artikel 34 van de Participatiewet als vermogen wordt aangemerkt is relevant.

CRvB 11-01-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:12

CRvB 15-8-2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2808

Het derde lid omschrijft de berekening van de zogeheten fictieve draagkracht, de draagkracht welke één van de pijlers van de vaststelling van de hoogte van de boete is (zie tweede lid van dit artikel). Uitgangspunt is dat de boete door belanghebbende met de beschikbare draagkracht binnen redelijke termijn kan worden voldaan.

De fictieve draagkracht is niet hetzelfde als de financiële draagkracht van een belanghebbende.

De fictieve draagkracht bedraagt volgens de uitspraken van de CRvB de financiële ruimte boven 90% van de ten tijde van het opleggen van de boete toepasselijke bijstandsnorm x het aantal maanden gebaseerd op de mate van verwijtbaarheid waarbij het aantal maanden bij:

- a. opzet 24 maanden;
- b. grove schuld 18 maanden;
- c. normale verwijtbaarheid 12 maanden;
- d. verminderde verwijtbaarheid 6 maanden;

bedraagt.

De berekening is ook van toepassing als er sprake is van een ander inkomen dat bekend is. 90% van de ten tijde van het opleggen van de boete toepasselijke bijstandsnorm wordt dan in mindering gebracht op het netto inkomen inclusief vakantiegeld. Het verschil wordt dan vermenigvuldigt met het aantal maanden uit a, b, c of d.

De fictieve draagkracht is afhankelijk van de hoogte van het inkomen. Bij een hoger inkomen dan de bijstandsnorm wordt het meer-inkomen op voorstaande wijze tot uitdrukking gebracht in de hoogte van de boete.

In het vierde lid is bepaald dat indien ten tijde van het opleggen van de boete blijkt dat er bij belanghebbende sprake is van aangetoond vermogen, dan kan er ten behoeve van de afstemming van de boete op grond van het tweede lid, van uitgegaan worden dat dat aangetoonde vermogen geheel beschikbaar is om de boete te voldoen.

Indien het vermogen hoger is dan de op grond van het tweede lid onder a bepaalde boete dan wordt de boete alleen op grond van dit sub lid vastgesteld en is het tweede lid onder b niet van toepassing. Als de boete hoger is dan het vermogen dan wordt het deel van de boete dat het totaalbedrag van het aangetoonde vermogen overschrijdt op grond van tweede lid onder b en het derde lid van dit artikel afgestemd.

In het vijfde lid is bepaald dat Indien belanghebbende weigerachtig is in het verstrekken van informatie over zijn inkomen dan wel als belanghebbende niet traceerbaar/bereikbaar is, dan wordt de fictieve draagkracht niet meegenomen in de berekening van de hoogte van de boete en wordt de boete uitsluitend vastgesteld conform artikel 4, eerste en tweede lid onder a van deze beleidsregels.

De belanghebbende wordt indien een adres bekend is, schriftelijk de mogelijkheid geboden informatie te verstrekken.

Gaat de belanghebbende niet in op die geboden mogelijkheid of is hij onvindbaar dan wordt de gemeente daarmee de mogelijkheid onthouden om bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening te houden met de financiële omstandigheden en dus om de fictieve draagdracht te kunnen berekenen.

Het zesde lid behoeft geen nadere toelichting.

In het zevende lid is bepaald dat indien belanghebbende ten tijde van het opleggen van een boete in een inrichting verblijft er overeenkomstig de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (ECLI:NL:CRvB:2018:61) 10% van het normbedrag bij verblijf in inrichting moet worden gehanteerd. Dit rechtscollege geeft aan dat dan voldoende rekening is gehouden met de financiële omstandigheden van belanghebbende en er voor verdere matiging om financiële redenen geen grond bestaat.

In het achtste lid wordt tot uiting gebracht dat de fictieve draagkracht ook van toepassing is op belanghebbenden die geen inkomen hebben of een inkomen onder de van toepassing zijnde bijstandsnorm (zoals bij de kostendelersnorm). Het bedrag van € 45,00 is overeenkomstig bepaling minimumbedrag in artikel 24a Wetboek van Strafrecht.

Bij zowel het zevende als het achtste lid is de achterliggende gedachte volgens de Centrale Raad van Beroep dat verdere verlaging of het in die situaties niet opleggen van een boete een te verstrekkende consequentie is, die in strijd zou zijn met tekst en strekking van artikel 18a van de Participatiewet.

HOOFDSTUK 3 GEEN VERMINDERDE VERWIJTBAAARHEID

Artikel 5. Geen verminderde verwijtbaarheid

In artikel 2a, tweede lid van het Boetebesluit sociale zekerheidswetten zijn criteria gegeven die leiden tot verminderde verwijtbaarheid bij overtreding van de inlichtingenverplichting.

Er zijn echter ook situaties die geen rechtvaardigheidsgrond vormen om de vordering te matigen, omdat gezien het feit dat al aangetoond is dat de schending van de inlichtingenplicht verwijtbaar is de belanghebbende ook een eigen verantwoordelijkheid heeft om kennis te nemen van rechten en plichten dan wel dat zijn belangen door een door de Rechtbank aangewezen persoon of instantie kunnen worden behartigd indien hij daartoe zelf niet in staat is.

In deze beleidsregels is er voor gekozen om twee situaties die veelvuldig voorkomen uit te sluiten als rechtvaardigheidsgrond voor het matigen van de boete.

In sub a wordt ingegaan op de situatie dat de belanghebbende de inhoud van de correspondentie van de gemeente niet begrijpt, bijvoorbeeld omdat hij de Nederlandse taal onvoldoende beheerst. Er is bepaald dat de belanghebbende zich in zo'n geval niet kan beroepen op verminderde verwijtbaarheid, omdat van de belanghebbende wordt verwacht dat hij zich laat informeren over de betekenis van stukken van de gemeente.

Sub b gaat over de situatie waarin een belanghebbende langere tijd niet in staat is zijn belangen te behartigen. Van de belanghebbende wordt verwacht dat hij in dat geval ervoor zorgt dat een ander zijn zaken regelt. Dit is dus evenmin een situatie waarin de belanghebbende zich kan beroepen op verminderde verwijtbaarheid.

HOOFDSTUK 4 RECIDIVE BOETE

Artikel 6. (Hoogte) boete bij herhaling schending inlichtingenplicht

Uit de wet vloeit voort dat In geval herhaling van de schending van de inlichtingenplicht plaatsvindt binnen 5 jaar nadat een eerder opgelegde boete onherroepelijk is geworden het een passende toepassing is om de verzwarende omstandigheid van recidive tot uitdrukking te brengen door de boete vast te stellen op ten hoogste 150% van het benadelingsbedrag.

In deze bepaling wordt dit nader geduid door ingeval van recidive de boete vast te stellen op 150% van het boetebedrag zoals dat zou worden vastgesteld bij een eerste gedraging en voordat matiging op grond van artikel 4 heeft plaatsgevonden.

HOOFDSTUK 5 BESLISTERMIJN

Artikel 7. Beslistermijn

De termijn in het eerste lid vloeit voort uit de Algemene wet bestuursrecht, waar tevens is bepaald dat het een termijn van orde betreft. Dit houdt in dat overschrijding van deze termijn geen rechtsgevolgen heeft voor het nog kunnen opleggen van een boete door het college.

Het college heeft in situaties waarin deze beslistermijn wordt overschreden evenwel besloten deze overschrijding tot uiting te brengen in de hoogte van de op te leggen boete. Dit is overigens alleen van toepassing indien de verlate oplegging van de boete geheel is toe te schrijven aan een omissie aan de zijde van het college.

Daar de overschrijding niet afdoet aan de ernst van de gedraging vindt de verlaging plaats met een percentage van maximaal 15%. De percentuele verlaging wordt beperkt tot maximaal € 1.000,00.

HOOFDSTUK 6 STRAFRECHTELIJKE AFDOENING

Artikel 8. Wel strafrechtelijke afdoening

In de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude van het College van Procureurs-generaal zijn 2 hoofdregels opgenomen.

De eerste hoofdregel luidt dat bij een benadelingsbedrag, ontstaan als gevolg van schending van de inlichtingenplicht, van hoger dan € 50.000,00 in beginsel aangifte moet worden gedaan bij het Openbaar Ministerie.

De andere hoofdregel is dat bij het schenden van de inlichtingenplicht, waarbij het benadelingsbedrag gelijk aan of lager is dan € 50.000,00 deze overtreding in beginsel bestuursrechtelijk wordt afgehandeld.

In de Aanwijzing zijn ook uitzonderingen op deze hoofdregels benoemd.

De aanwijzing heeft alleen werking richting het Openbaar Ministerie, maar is wel van invloed op de afspraken over het doen van aangifte tussen gemeente en Openbaar Ministerie. In deze beleidsregels zijn de uitzonderingen, waarin toch direct tot aangifte wordt overgegaan, benoemd. Dit om te verduidelijken wanneer het college wel of niet tot aangifte overgaat.

sub a: strafrechtelijke dwangmiddelen zijn toegepast

Tijdens het onderzoek naar de schending van de inlichtingenplicht zijn strafrechtelijke dwangmiddelen toegepast of is de belanghebbende reeds als verdachte gehoord. Bij strafrechtelijke dwangmiddelen moet onder meer worden gedacht aan het doorzoeken van een woning, inbeslagname van stukken, opnemen van telecommunicatie, aanhouden en de in verzekeringstelling van verdachte (n).

sub b: het wenselijk is om strafrechtelijke dwangmiddelen toe te passen

Bij de start van een onderzoek, wanneer duidelijk is dat strafrechtelijke bevoegdheden noodzakelijk zijn om tot het overtuigende bewijs te komen.

sub c: combinatie sociale zekerheidsfraude met een of meer (andersoortige) strafbare feiten

Vanuit de gedachte dat de rechtsorde meer zal zijn geschokt indien naast sociale zekerheidsfraude ook andere strafbare feiten zijn gepleegd, wordt de combinatie met fiscale, economische of overige delicten meegewogen bij de beoordeling of een zaak toch strafrechtelijk dient te worden aangepakt.

sub d: status verdachte en/of voorbeeldfunctie

Gevalen waarin bijvoorbeeld sprake is van status verdachte/voorbeeldfunctie zijn situaties waarin verdachte regionaal of landelijk een maatschappelijk aansprekende persoon is. Verder zou gedacht kunnen worden aan personen die een openbaar ambt bekleden of hebben bekleed of aan personen die beroepsmatig invloed hebben op het handelen van derden of op de financiële integriteit van geldstromen. Deze toelichting is uiteraard geen uitputtende beschrijving.

sub e: herhaling van overtredingen binnen een bepaalde periode

Wanneer een belanghebbende zich binnen een periode van vijf jaar voor de derde maal heeft schuldig gemaakt aan sociale zekerheidsfraude, kan een strafrechtelijk onderzoek ingesteld worden een proces-verbaal opgemaakt worden en kan de belanghebbende strafrechtelijk vervolgd worden.

sub f: fraude gepleegd met medewerking en/of medeweten van ambtena(a)r(en) van de uitkerende instantie

Het gaat om een situatie waarin de integriteit van de overheid in het geding komt of kan komen.

sub g: fraude gepleegd in georganiseerd verband

Wanneer de verdenking bestaat dat een groep van meer dan twee personen zich heeft schuldig gemaakt aan het plegen van sociale zekerheidsfraude, en er ten aanzien van het plegen van die fraude, onderlinge verbanden of afspraken lijken te bestaan.

sub h: op voorhand is duidelijk dat betrokken de boete niet kan of gaat betalen

Indien er aanwijzingen zijn dat een bestuurlijke boete ook voor de langere termijn niet of niet effectief ten uitvoer kan worden gelegd, wordt strafrechtelijk opgetreden. Deze aanwijzingen worden gebaseerd op een onderzoek naar de vermogenspositie van belanghebbenden en de mogelijkheid voor belanghebbenden om inkomen te verwerven zowel in de actuele situatie als op langere termijn.

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9. Reikwijdte boete-artikelen Participatiewet, Bbz 2004, IOAW en IOAZ

De overgangsbepalingen van artikel XXV van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving zijn niet geheel in overeenstemming met artikel 15 IVBPR (Internationaal Verdrag voor de Burgerlijke en Politieke Rechten). Laatstgenoemd internationaal verdragsartikel is van hogere wetgeving en maakt daarmee strijdige nationale wetgeving onverbindend. In principe is hiervoor dan ook geen beleidsartikel noodzakelijk. Daar echter een deel van het opleggen van boetes niet overeenkomstig de Wet aanscherping zal worden afgehandeld, acht het college het noodzakelijk om toch een bepaling in de beleidsregels op te nemen, waarin uitdrukkelijk wordt aangesloten bij het verdragsartikel en waarin de overgangsbepaling uit voormelde wet buiten toepassing wordt verklaard. In het kort komt deze bepaling erop neer dat de boete alleen opgelegd wordt over dat deel van het benadelingsbedrag dat betrekking heeft op de periode na 1 januari 2013.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen nadere toelichting

Artikel 11. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting